

Anexa 2.

FIȘA DISCIPLINEI*

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
Facultatea	Facultatea de Științe Socio-Umane
Departament	Departamentul de Psihologie
Domeniul de studiu	Psihologie
Ciclul de studii	Masterat
Specializarea	Psihologie clinică, consiliere psihologică și psihoterapie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	PSIHOTERAPIA COPILULUI ȘI ADOLESCENTULUI			
Codul cursului	Tipul cursului	An de studiu	Semestrul	Număr de credite
38-04-21-204	Obligatoriu	2	2	9
Tipul de evaluare	Categoriza formativă a disciplinei (<i>Disciplină de sinteză/ Disciplină de pregătire profesională aprofundată</i>)			
Examen	<i>Disciplină de pregătire profesională aprofundată</i>			
Titular activități curs	Prof. univ. dr. Raluca Sassu			
Titular activități seminar / laborator/ proiect	Conf. univ. dr. Mihaela Bucuță			

3. Timpul total estimat

Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total
2	2	-	-	4
Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total (<i>NOAD_{sem}</i>)
28	28	-	-	56

Distribuția fondului de timp pentru studiu individual	Nr.ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	70
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	50
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	20
Tutoriat:	15
Examinări:	14
Total ore alocate studiului individual (<i>NOSI_{sem}</i>)	169
Total ore pe semestru (<i>NOAD_{sem} + NOSI_{sem}</i>)	225

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Discipline necesare a fi promovate anterior	<ul style="list-style-type: none"> ● Psihologia comportamentelor deviante și a agresivității ● Evaluarea copilului și adolescentului
Competențe	<ul style="list-style-type: none"> ● Capacitatea de analiză critică a literaturii de specialitate din domeniul Psihoterapiei; ● Capacitatea de înțelegere a mecanismelor psihologice care explică de

	ce psihoterapia în cazul copiilor și adolescenților este eficientă sau nu;
--	--

5. Condiții (acolo unde este cazul)

De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de curs • Sistem de proiecție video (laptop, videoproiector)
De desfășurare a sem/lab/pr	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de seminar • Sistem de proiecție video (laptop, videoproiector) • Xerox și hârtie pentru multiplicarea materialelor didactice

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • De efectuare a interviurilor clinice cu scop de evaluare în psihoterapia copilului și adolescentului; • De elaborare și implementare a planurilor de intervenție psihoterapeutică în principalele entități nosologice; • De experimentare a principalelor tehnici de intervenție în vederea aprofundării înțelegerii cunoștințelor teoretice asimilate la curs - specifice psihoterapiei copilului și adolescentului • De înțelegere a principalelor procese psihice ce se desfășoară în procesul psihoterapeutic în care sunt implicați copii și adolescenți; • De cunoaștere a abilităților psihoterapeutice cu scopul de a întări relația terapeutică în psihoterapia copilului și adolescentului.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • De analiză critică a unor articole științifice recomandate; • De managementul timpului; • De a analiza critic literatura de specialitate; • De cunoaștere și promovare a valorilor și principiilor de deontologie profesională a psihologului clinician și psihoterapeutului;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Acest curs își propune să ofere o perspectivă generală asupra domeniului Psihoterapiei copilului și adolescentului astfel încât studenții să înțeleagă și să utilizeze în mod adecvat noțiunile de bază referitoare la specificul activității psihoterapeutice cu copii și adolescenți;
Obiectivele specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Comprehensiunea particularităților procesului terapeutic al copilului și adolescentului; 2. Înțelegerea diferențelor și asemănarilor dintre diferitele școli și curente importante în psihoterapie; 3. Explicarea principalelor metode și tehnici de psihoterapie aplicate în principalele entități nosologice; Elaborarea și implementarea de planuri de intervenție specifice; 4. Dobândirea cunoștințelor cadru, necesare și utile unei formări ulterioare în psihoterapie; 5. Realizarea unei imagini de ansamblu asupra eticii, deontologiei și formării în profesia de psihoterapeut precum și a principalelor tendințe în psihoterapia contemporană (a copilului și adolescentului).

	<p>6. Dobândirea de abilități practice necesare efectuării interviului de evaluare în psihoterapia copilului și adolescentului.</p> <p>7. Experimentarea principalelor tehnici de psihoterapie în vederea aprofundării înțelegerii cunoștințelor teoretice asimilate la curs și formării abilităților de bază necesare psihoterapeutului.</p>
--	---

8. Conținuturi

Curs		Nr. ore
Curs 1	Psihoterapia copilului și adolescentului: specific, cadru de lucru, obiective, relația terapeutică.	2
Curs 2	Psihoterapia individuală și de grup. Procesul terapiei copiilor. Procesele interne ale schimbării terapeutice la copil.	2
Curs 3	Elaborarea planului de intervenție și tehnici specifice de intervenție în dezvoltarea emoțională, socială, cognitivă și personală a copiilor și adolescenților.	2
Curs 4	Facilitarea activă a schimbării. Terapia prin joc – mijloace și activități.	2
Curs 5	Elaborarea planului de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în ADHD.	2
Curs 6	Elaborarea planului de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în tulburările de comportament și psihopatologia conduitelor agresive.	2
Curs 7	Elaborarea planului de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în autismul infantil și retardul mental.	2
Curs 8	Elaborarea planului de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție tulburările anxioase.	2
Curs 9	Elaborarea planului de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în tulburările depresive.	2
Curs 10	Elaborarea planului de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în tulburările psihosomatice ale copilului și adolescentului.	2
Curs 11	Elaborarea planului de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în criza de identitate, stima de sine scăzută.	2
Curs 12	Elaborarea planului de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție abuzul emoțional, fizic și sexual.	2
Curs 13	Elaborarea planului de intervenție terapeutică și tehnici specifice de	2

	intervenție în tentativa de suicid a copilului și adolescentului.	
Curs 14	Elaborarea planului de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în traviul doliului la copii și adolescenți.	2
Total ore curs:		28
Seminar/Laborator		Nr. ore
Sem 1	Specificul psihoterapiei copilului și adolescentului. Relația terapeutică. Comunicarea: Activități de grup	2
Sem 2	Procesul terapiei copiilor. Procesele interne ale schimbării terapeutice la copil. Aplicații. Studii de caz.	2
Sem 3	Planul de intervenție și tehnici specifice de intervenție în dezvoltarea emoțională, socială, cognitivă și personală a copiilor și adolescenților. Aplicații. Demonstrații.	2
Sem 4	Facilitarea activă a schimbării. Terapia prin joc – mijloace și activități. Demonstrații. Aplicații.	2
Sem 5	Planul de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în ADHD. Studii de caz. Aplicații. Demonstrații.	2
Sem 6	Planul de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în tulburările de comportament și psihopatologia conduitelor agresive. Studii de caz. Aplicații.	2
Sem 7	Planul de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în autismul infantil și retardul mental. Studii de caz. Aplicații.	2
Sem 8	Planul de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție tulburările anxioase. Studii de caz. Aplicații.	2
Sem 9	Planul de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în tulburările depresive. Studii de caz. Aplicații.	2
Sem 10	Planul de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în tulburările psihosomatice ale copilului și adolescentului. Studii de caz. Aplicații.	2
Sem 11	Planul de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în criza de identitate, stima de sine scăzută. Studii de caz. Aplicații.	2
Sem 12	Planul de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție abuzul emoțional, fizic și sexual. Studii de caz. Aplicații.	2
Sem 13	Planul de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în tentativa de suicid a copilului și adolescentului. Studii de caz. Aplicații.	2

Sem 14	Planul de intervenție terapeutică și tehnici specifice de intervenție în travaliul doliului la copii și adolescenți. Studii de caz. Aplicații.	2
Total ore seminar/laborator		28

Metode de predare

<ul style="list-style-type: none"> ● Expunerea ● Întrebări deschise ● Conversația ● Descoperirea dirijată ● Activități individuale și de grup ● Analiza de studii de caz ● Exemplul demonstrativ ● Sinteza cunoștințelor ● Activități individuale și de grup ● Exerciții; role training, role playing 	Metodele de predare expuse vor fi utilizate folosindu-se mijloace sincrone și asincrone – platforme și aplicații: Google, Mentimeter ș.a.
---	---

Bibliografie

Referințe bibliografice recomandate	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bowlby, J. (2011). O bază de siguranță, Editura Trei, București. 2. Collyer, H., Eisler, I. & Woolgar, M. (2019). <i>European Child Adolescent Psychiatry</i>, 1-15 . https://doi.org/10.1007/s00787-018-1265-2 3. Corey, G. (2001). <i>Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy</i>, Brooks/Cole Counseling. 4. David, D. (2006). <i>Psihologie clinică și Psihoterapie</i>, Editura Polirom, Iași. 5. David, D. (2006). <i>Metodologia cercetării clinice. Fundamente.</i>, Editura Polirom, Iași. 6. Dopfner M., Schurmann, S., Frolich, J. (2006). Program terapeutic pentru copiii cu probleme comportamentale de tip hiperchinetice și opozante. Editura RTS, Cluj Napoca. 7. Holdevici, I. (2004). <i>Psihoterapia de scurtă durată</i>. Editura Dual Tech, București. 8. Karver, M. S., De Nadai, A. S., Monahan, M., & Shirk, S. R. (2018). Meta-analysis of the prospective relation between alliance and outcome in child and adolescent psychotherapy. <i>Psychotherapy</i>, 55(4), 341-355. http://dx.doi.org/10.1037/pst0000176 9. Kazdin, A. E. (2018). Implementation and evaluation of treatments for children and adolescents with conduct problems: Findings, challenges, and future directions, <i>Psychotherapy Research</i>, 28:1, 3-17, DOI: 10.1080/10503307.2016.120837 10. Laplanche, J., Pontalis, J.-B. (1994) <i>Vocabularul Psihanalizei</i>, Editura Humanitas, București. 11. Marcelli, D. (2003) <i>Tratat de psihopatologia copilului</i>, Editura Fundației Generația, București. 12. McCauley, E., Berk, M. S., Asarnow J. R, et al. (2018). Efficacy of Dialectical Behavior Therapy for Adolescents at High Risk for Suicide: A Randomized Clinical Trial. <i>JAMA Psychiatry</i>. 75(8), 777–785. doi:10.1001/jamapsychiatry.2018.1109 13. Mitrofan, I. (coord) (2003). <i>Cursa cu obstacole a dezvoltării umane</i>,
-------------------------------------	--

	<p>Editura Polirom, Iași.</p> <p>14. Minulescu, M. (2001). Introducere în analiza jungiană, Editura Trei, București.</p> <p>15. Mufson, L., Rynn, M., Yanes-Lukin, P. et al. (2018). Stepped Care Interpersonal Psychotherapy Treatment for Depressed Adolescents: A Pilot Study in Pediatric Clinics, <i>Adm Policy Ment Health</i>, 45(3): 417-431. https://doi.org/10.1007/s10488-017-0836-8</p> <p>16. Petermann, F., Petermann, U. (2006). Program terapeutic pentru copii agresivi, Editura RTS, Cluj Napoca.</p> <p>17. Tiberiu, M. (2006). Tratat de psihopatologie a copilului și adolescentului, Art Press, Timișoara</p> <p>18. Wallin, D., J. (2010). Atașamentul în psihoterapie, Editura Trei, București.</p> <p>19. Wilson, J. (2011). Terapia centrată pe copil. Ghid practic. Editura Polirom, Iași.</p>
Referințe bibliografice suplimentare	<p>1. Cottraux, J. (2003). Terapiile cognitive, Editura Polirom, Iași.</p> <p>2. O'Keeffe, S., Martin, P., Goodyer, I. M., Wilkinson, P. (2018). Predicting dropout in adolescents receiving therapy for depression, <i>Psychotherapy Research</i>, 28:5, 708-721, DOI: 10.1080/10503307.2017.1393576</p> <p>3. Winnicott, D.W. (2006) Joc și realitate, Editura Trei, București</p>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Acest curs își propune oferirea de cunoștințe declarative și procedurale care vor contribui semnificativ la activitatea profesională a viitorilor psihologi în domeniul Psihologiei clinice și Psihoterapiei cu copii și adolescenți. Mai specific, studenții vor dobândi abilități practice necesare efectuării de interviuri de evaluare în psihoterapia copilului și adolescentului precum și abilități care să le permită să implementeze intervenții în activitatea profesională desfășurată cu copiii și adolescenții.

Cursul asigură prerechizitele necesare profesiilor de Psiholog clinician, Consilier Psihologic și Psihoterapeut, așa cum sunt ele descrise în documentația Colegiului Psihologilor din România.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Ponderea în nota finală	Obs.**
Curs	Capacitate de analiză și sinteză a informației predate.	Nota acordată la examinarea finală examen online cu timp de lucru	50%	CEF
Seminar	Implicare activă în timpul seminariilor.	Media notelor acordate pentru activitatea la seminar	20%	nCPE
	Capacitate de căutare și înțelegere a studiilor de specialitate. Capacitate de sintetizare și prezentare a informației citite.	Tema de seminar	30%	nCEF
Standard minim de performanță				

Prezența minim 50% la seminar

Nota 5 la tema de seminar

Nota 5 la examenul scris

(*) Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

(**) CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală;

Data completării: 25.09.2020

Data avizării în Departament: 28.09.2020

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Prof. univ. dr. Raluca Sassu	
Director de Departament	Conf. univ.dr. Mihaela Bucuță	

Ministerul Educației Naționale
Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu